

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Vezetői összefoglaló az európai adatvédelmi biztosnak a tolakodó megfigyelési technológiák elterjedéséről és használatáról szóló véleményéhez

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: www.edps.europa.eu)

(2016/C 79/04)

Az európai adatvédelmi biztos jelen véleményében a tolakodó megfigyelési technológiák elterjedésével és használatával kapcsolatos adatvédelmi és magánéletet érintő kérdésekkel foglalkozik. Az ilyen eszközök használata már alaphelyzetben magában foglalja a személyes adatok kezelését és a magánéletbe történő esetleges beavatkozást: a tolakodó megfigyelési technikák fő célja az IT rendszerekbe távolról történő beszivárgás (jellemzően az interneten keresztül) annak érdekében, hogy fedett módon nyomon kövessék ezeknek az IT rendszereknek a tevékenységét és időről időre adatokat küldjenek vissza a megfigyelő eszköz felhasználójának.

Habár ezek az eszközök alkalmasak a jogszerű (és szabályozott) használatra a rendfenntartó vagy hírszerző szervek részéről, azok „trójai falovakként” is használhatóak a biztonsági intézkedések megkerülésére az elektronikus távközlés és az adatkezelés terén.

Az ICT eszközök hasznos felhasználása és a technológia jogszerűtlen használata által az emberi jogokban, különösen a személyes adatok és a magánélet védelme között fennálló feszültségre mind nemzeti és uniós szintű szakpolitikák révén, mind pedig az ICT szakterület valamennyi szereplője (fejlesztők, szolgáltatók, értékesítők, kereskedők, terjesztők és felhasználók) részéről reagálni kell.

Jelen véleményében az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a tolakodó megfigyelési technológiák által jelentett fenyegetéseket az alábbi lépésekkel kezeljék:

- az ICT-re jelenleg meglévő uniós szabványokat értékelni kell azzal a céllal, hogy az emberi jogok védelmét növeljék, különösen a megfigyelési és lehallgatási technológiák és kapcsolódó szolgáltatások kivitele esetében,
- a megfigyelési és lehallgatási eszközök és kapcsolódó szolgáltatások használata és terjesztése (unión belül is) megfelelő szabályokkal kell történjen, figyelembe véve az alapvető jogok, különösen a magánélet és a személyes adatok védelme valószínűsíthető megsértésének kockázatát,
- a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak összefüggő és hatékonyabb szakpolitikát kell kialakítania a tolakodó megfigyelési eszközök kivitelére a kettős felhasználású termékek terén, uniós és nemzetközi szinten egyaránt,
- naprakész szakpolitikával kell rendelkezni a „0 napos” kihasználások és sérülékenységek ellen annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az alapjogok megsértésére irányuló felhasználásuk,
- a kiberbiztonságra vonatkozó uniós szakpolitikáknak figyelembe kell venniük a megfigyelési és lehallgatási technológiák terjedését és célzott, megfelelő szabályozást kell rá kialakítaniuk,
- az Internet biztonságosságára fordított beruházások és a magánélet védelmének az új műszaki megoldásokba már tervezési szinten történő beágyazására irányuló új kezdeményezéseket bátortani kell,
- összefüggő megközelítést kell bevezetni a bejelentők védelmére, akik hozzájárulnak az emberi jogok megfigyelési és lehallgatási technológiák útján történő megsértésének felfedéséhez.

Kelt Brüsszelben, 2015. december 15-én.

Giovanni BUTTARELLI
Európai adatvédelmi biztos